

PAPA FRANCESC
AUDIÈNCIA GENERAL

Dimecres, 23 d'octubre de 2024

Catequesi. L'Esperit i l'Esposa. L'Esperit Sant guia el poble de Déu cap a l'encontre amb Jesús, la nostra esperança.

10. «L'Esperit, do de Déu.» L'Esperit Sant i el sagrament del matrimoni

[El següent text també incorpora parts que no es van llegir però que es consideren pronunciades]

Benvolguts germans i germanes, bon dia!

La setmana passada vam explicar el que proclamem sobre l'Esperit Sant en el credo. Això no obstant, la reflexió de l'Església no s'ha aturat en aquella breu professió de fe. Ha continuat, tant a l'Orient com a l'Occident, a través de l'obra de grans Pares i Doctors. Avui volem recollir algunes “engrunes” de la doctrina de l'Esperit Sant desenvolupada a la tradició llatina, per a veure com il·lumina tota la vida cristiana i, especialment, el sagrament del matrimoni.

El principal artífex d'aquesta doctrina és sant Agustí, que va desenvolupar la doctrina sobre l'Esperit Sant. Ell parteix de la revelació que «Déu és amor» (1Jn 4,8). Ara bé, l'amor pressuposa algú que estima, algú que és estimat i l'amor mateix que els uneix. El Pare és, en la Trinitat, el qui estima, la font i principi de tot; el Fill és el qui és estimat, i l'Esperit Sant és l'amor que els uneix.¹ El Déu dels cristians és, per tant, un Déu “únic”, però no solitari; la seva és una unitat de comunió, d'amor. En aquesta línia, alguns han proposat anomenar l'Esperit Sant, no la “tercera persona” singular de la Trinitat, sinó més aviat “la primera persona plural”. Ell és, en altres paraules, el *Nosaltres*, el Nosaltres diví del Pare i del Fill, el vincle d'unitat entre diferents persones,² el principi mateix de la unitat de l'Església, que és exactament un “sol cos” que resulta d'una multitud de persones.

Com us deia, avui voldria reflexionar amb vosaltres sobre allò que l'Esperit Sant ha de dir a la família. Què té a veure l'Esperit Sant amb el matrimoni, per exemple? Molt, potser l'essencial; intento explicar per què. El matrimoni cristià és el sagrament del fer-se do, l'un per a l'altra, de l'home i la dona. Així ho va pensar el Creador quan «va crear l'home a imatge seva [...], creà l'home i la dona» (Gn 1,27). La parella humana és, per tant, la realització primera i més bàsica de la comunió d'amor que és la Trinitat.

Els cònjuges també han de formar una primera persona del plural, un *nosaltres*. Estar l'un davant de l'altre com un “jo” i un “tu”, i estar davant la resta del món, inclosos els fills, com un “nosaltres”. Que bonic és sentir una mare dir als seus fills: «Ton pare i jo», com ho va dir Maria a Jesús, que tenia llavors dotze anys, quan el van trobar ensenyant els Doctors del temple (cf. Lc 2,48); i sentir un pare dir: «Ta mare i jo», gairebé com si fossin una única persona. Com arriben a necessitar els fills aquesta unitat —pare i mare junts—, la unitat dels pares, i com arriben a patir quan els falta! Com pateixen els fills de pares que se separen, com arriben a patir!

¹ Cf. S. AGUSTÍ, *De Trinitate*, VIII,10,14.

² Cf. H. MÜHLEN, *Una mystica persona. La Chiesa come il mistero dello Spirito Santo*, Città Nuova, 1968.

Per correspondre a aquesta vocació, però, el matrimoni necessita el suport d'Aquell que és el Do, o més aviat el lliurament d'un mateix per excel·lència. Allí on entra l'Esperit Sant, reneix la capacitat d'entregar-se. Alguns Pares de l'Església llatina van afirmar que, pel fet de ser do recíproc del Pare i del Fill en la Trinitat, l'Esperit Sant és també la raó de l'alegria que regna entre ells; i no van d'averkonyir-se de fer servir, en parlar d'això, la imatge de gestos propis de la vida conjugal, com el petó i l'abraçada.³

Ningú no diu que aquella unitat sigui un objectiu fàcil, i menys en el món actual; però aquesta és la veritat de les coses tal i com el Creador les va concebre i, per tant, és en la seva naturalesa mateixa. Naturalment, pot semblar més fàcil i més ràpid construir damunt de sorra que damunt de roca; però Jesús ens diu quin és el resultat (cf. Mt 7,24-27). En aquest cas, ni tan sols ens cal la paràbola, perquè les conseqüències dels matrimonis construïts damunt de sorra estan, lamentablement, a la vista de tots, i són sobretot els fills els qui en paguen el preu. Els fills pateixen la separació o la manca d'amor dels pares! De molts cònjuges, s'ha de repetir allò que Maria va dir a Jesús a Canà de Galilea: «No tenen vi» (Jn 2,3). L'Esperit Sant és qui continua realitzant, en el pla espiritual, el miracle que Jesús va fer en aquella ocasió, és a saber, canviar l'aigua del costum en una nova alegria d'estar junts. No és una il·lusió pietosa: és allò que l'Esperit Sant ha fet en molts matrimonis, quan els esposos han decidit invocar-lo.

No estaria malament, per tant, si, juntament a la informació d'ordre jurídic, psicològic i moral que es dona en la preparació al matrimoni dels nuvis, s'aprofundís en aquesta preparació "espiritual", l'Esperit Sant que fa la unitat. Diu un proverbi italià: «Entre muller i marit no hi posis el dit.» En canvi, hi ha un "dit" que s'ha de posar entre marit i muller, i és precisament el "dit de Déu", és a dir, l'Esperit Sant!

³ Cf. S. HILARI DE POITIERS, *De Trinitate*, II,1; S. AGUSTÍ, *De Trinitate*, VI, 10,11.